

KATOLIK POLSKI

„KATOLIK POLSKI” wychodzi 6 razy w tygodniu
i kosztuje na miesiąc
3.— zł.

Redakcja i Administracja:
Katowice, Rynek 12

TELEFON 1414.

ZA OGŁOSZENIA płaci się 15 groszy za wiersz
milimetry. Wiersz reklamowy 60 groszy.
Na pierwszej stronie 80 groszy.

Nr. 149.

Katowice, niedziela 1-go lipca 1928

Rok IV.

Uchwały Rady Wojewódzkiej.

Katowice. (PAT.) Śląska Rada Wojewódzka dokonała dalszego rozdziału pożyczek z Śląskiego Funduszu Gospodarczego w ogólnej sumie 216 509 zł. Dalej Rada Wojewódzka uchwaliła projekt ustawy w sprawie przekształcenia państwowego seminarjum nauczycielskiego żeńskiego w Mysłowicach na seminarjum ochraniarskie, począwszy od nowego roku szkolnego, t. j. od września br. Likwidacja seminarjum nauczycielskiego odbywać się będzie stopniowo. Następnie Rada Wojewódzka uchwalała kredyty na urządzenie wakacyjnych kursów dokształcających dla nauczycieli szkół zawodowych oraz na kurs dokształcający dla nauczycieli szkół wiejskich w Rybniku i Tarnowskich Górach. Rada Wojewódzka udzieliła zezwolenia policyjno-przemysłowego spółce akc., Friedenshütte w Nowym Bytomiu w Katowicach na budowę i urucho-

mienie fabryki pił, spółce akc. Gaz-Akumulator w Katowicach na budowę i uruchomienie fabryki acetyleny zgęszczonej, fabryce związków azotowych w Chorzowie na natychmiastową budowę zbiornika, spółce akc. Lignoza z Katowicach na wytwarzanie główek dla zapalników elektrycznych w Starym Bieruniu. Ponadto Rada Woj. zatwierdziła projekt o regulacji rzeki Wisła we wsi Wisła oraz wyznaczyła 3 członków stałych do komisji odwoławczej w sprawach wyłączenia gruntów dla zapobiegania nędzy mieszkaniowej. Jako przestawiciele, swych Rada Woj. wyznaczyła pp. mec. Kobylińskiego i pos. Biniszkiwicza i następcę burmistrza Michatza. Rada Woj. zamianowała dra. Jana Zigmunda prowizorycznym lekarzem asystentem w zakładzie dla umysłowo chorych w Rybniku. Wreszcie Rada Woj. załatwiła szereg spraw komunalnych i osobistych.

Zakończenie warszawskiej konferencji pacyfistów.

Warszawa. (PAT.) Obradujący w Warszawie Międzynarodowy Kongres Pokoju — 26-ty z rzędu — zakończył w piątek swoje obrady przyjęciem szeregu uchwał. Kongres mianowicie przyjął rezolucje w sprawie handlowych rokowań polsko-niemieckich, w sprawie dwóch niemieckich pacyfistów, zasądzonych przez sąd berliński za rzekoma zdradę stanu, w sprawie mniejszości bałkańskich, w sprawie rokowań polsko-litewskich, w sprawie

paktu Kelloga, potępiającego wojny, oraz w sprawie rozbrojenia wszechświatowego.

W sprawie rokowań handlowych między Polską a Niemcami Kongres wyraża pogląd, że traktat powinien być zawarty jak najszybciej na podstawie słuszności i nie powinien być utrudniany sprawami natury politycznej. Odnośnie rokowań litewsko-polskich Kongres wzywa wszystkie czynniki, by dołożyły wszelkich starań do ugodowego ułożenia stosunków sąsiedzkich między Polską a Litwą.

Nowy rząd niemiecki.

Berlin. (PAT.) W ciągu czwartku poseł Herman Müller skończył rokowania o utworzenie gabinetu z poszczególnymi posłami. O godz. 5 po południu poseł Müller udał się do prezydenta Hindenburga, aby mu przedłożyć następującą listę nowego rządu: Kanclerz — poseł Müller, socjalista; sprawy wewnętrzne — Sewering, socjalista; ministerstwo pracy — Wissel, b. minister pruski; sinanse — dr. Hilferding; terytoria okupowane i komunikacja — Guerard, przewodniczący frakcji centrowej; sprawy zagraniczne — Stresemann, niem. partia ludowa; gospodarka — dr. Curtius, niem. partia ludowa; sprawiedliwość — Koch, przewodniczący frakcji demokratycznej; wyżywienie — Dietrich,

demokrata; poczta — Schätzel, bawarska partia ludowa; Reichswehra — generał Gröner.

Prezydent Hindenburg gabinet w składzie powyższym zatwierdził.

Berlin. (PAT.) Posiedzenie Reichstagu wyznaczone zostało na wtorek o godz. 3-ciej po południu. Na porządku dziennym znajduje się deklaracja rządowa nowego kanclerza, po wysłuchaniu której Reichstag odroczy się do dnia następnego. Po dwu- lub trzydniowej dyskusji nad deklaracją rządową Reichstag odroczyć się ma aż do jesieni. Możliwym jest, że przed odroczeniem Reichstag załatwi jeszcze kwestję amnestii.

Wielka kradzież kasowa w Katowicach.

Katowice. W nocy z czwartku na piątek włamali się nieznani sprawcy do lokalu Oberschlesische Industrie Bau-Aktiengesellschaft w Katowicach przy ul. Powstańców 46, gdzie rozbili kasę ogniową i zabrali z niej 70—80.000 złotych w gotówce. Następnie dostali się do sąsiedniego pokoju położonego na tym samym piętrze, w którym znajdowała się druga kasa ogniowa i przy pomocy klucza, który wydobyli z biurka, otworzyli kasę i zabrali okoli 25.000 złotych w gotówce.

Poszkodowana firma ofiarowała 10.000 złotych nagrody dla tych osób, którzy w jakikolwiek sposób przyczynią się do ujawnienia i wyśledzenia sprawców tej kradzieży i odebrania z powrotem skradzionej gotówki. — Wszelkie wiadomości, mogące się przyczynić do wyśledzenia sprawców kradzieży, zechce szanowna publiczność skierować do Ekspozytury Śledczej w Katowicach, gmach dyrekcji policji, ul. Zielona nr. 28, pokój 95.

Urlop marszałka Piłsudskiego.

Warszawa. (PAT.) Marszałek Piłsudski niebawem uda się na urlop letni, który zamierza spędzić za granicą, mianowicie w Rumunii.

W ministerstwie spraw wojskowych marszałka Piłsudskiego zastępować będzie generał Sosnkowski.

Drużyna szwedzka przybyła do Katowic.

Katowice. Reprezentacyjna drużyna piłki nożnej, która w niedzielę, dnia 1 bm. rozegra w Katowicach mecz z reprezentacyjną drużyną polską, przybyła do Katowic w sobotę o godzinie 10 rano pociągiem pospiesznym z Berlina. Na powitanie gości szwedzkich wyjechał do Bytomia delegat konsulatu szwedzkiego w Katowicach i delegat Polskiego Związku Piłki Nożnej. Po południu odbędzie się u p. konsula szwedzkiego Mauva zebranie towarzyskie na cześć gości szwedzkich z udziałem przedstawicieli władz, organizacji sportowych i prasy.

Zaprzysiężenie nowego rządu polskiego.

Warszawa. (PAT.) W czwartek o godz. 12 zebrał się na Zamku członkowie nowomianowanego gabinetu polskiego z p. prezesem Bartlem na czele. Nieobecni byli jedynie minister spraw zagranicznych Zaleski, który z powodu choroby przybyć nie mógł na zamek, oraz minister spraw wojskowych Marszałek Piłsudski. O godzinie 12.10 p. Marszałek przybył jednak na Zamek dla złożenia przepisowej przysięgi w ręce Prezydenta Rzplitej. W tym samym czasie złożyli przysięgę wszyscy ministrowie nowoutworzonego gabinetu a wraz z nimi panowie, inżynier Alfons Kühn oraz dr. Kazimierz Świtalski, jako nowomianowani członkowie gabinetu dr. profesora Bartla.

Militaryzm niemiecki a Pacyfizm.

W Warszawie odbywa się zjazd pacyfistów. Ludzie poważni i uczeni z różnych krajów europejskich obmyślają środki, zapomocą których można by zapobiec przyszłym wojnom, a przedewszystkiem wszczepić w najszerze warstwy narodów miłość pokoju.

Te szlachetne usiłowania mają niezwykle ciężką drogą przed sobą. Bo przeciwstawia im się wybujały i źle pojęty nacjonalizm, któremu jeszcze wielu ludzi hołduje. Jaskrawym tego przykładem są Niemcy. Warto też zapoznać się z rzeczywistym stanem umysłów w Niemczech, który teraz właśnie dosadnie scharakteryzował dziennik francuski „Journal des Debats” na podstawie książki Niemca, Seyera, p. t. „Wehrhafte Republik?”

Przytacza on następujące ciekawe liczby:

„Stahlhelm”, liczący milion członków, dzieli się na trzy główne grupy — „Kernstahlhelm”, organ centralny, składający się ze starych uczestników wojny, „Ringsstahlhelm”, do którego należą młodzi ludzie od 21 roku i wżwyż oraz „Jungstahlhelm”, grupujący młodzież od 17 do 21 roku. Kieruje tą instytucją przemysłowiec z Magdeburga, kapitan rezerwy Seldte i podpułkownik Dursterberg. Parlament liczył w swym gronie 15 członków Stahlhelmu, zbliżonych politycznie do Volkspartei. Co do programu tej organizacji, to Stahlhelm, nie uznaje stanu rzeczy dokonanego w Niemczech przez traktat wersalski. Żąda ustalenia zasady państwa narodowego, restytucji wszystkich praw militarnych, uregulowania ciężarów wojny na podstawie solidarnej odpowiedzialności wszystkich krajów, które przyjmowały udział w wojnie, ewakuacji terytoriów okupowanych i rewizji granicy wschodniej.

„Frontbann”, założony w 1922 r. przez Ludendorfa i Hittlera, zbliżony do „Deutsch-national”, liczy 150.000 członków, odznaczających się sprawnym wywiczeniem wojskowym i doskonałym wyekwipowaniem współczesnym.

„Bund Oberland” (260.000 członków żołnierzy i 8000 członków z oficerską szarżą), założony w Bawarii i politycznie przynależny do partii Hittlera.

„Bund Reichsflagge” (235.000 członków żołnierzy i 5210 członków w randze oficerów) — ulokowany jest w Norwimberdze, a jego program zawiera postulat Anschlussu.

„Jungdeutscher Orden” (około 100.000 członków, utworzony w 1921 r. przez obecnego swego wielkiego mistrza Mahrauna, stara się działać przede wszystkim na masę, rozbudzają w nich miłość do armii. Należy tu znany przemysłowiec Arnold Rechberg, szef sekcji prasowej August Atel i generał Salzenberg.

„Bismarck Bund”, (121.140 członków), pozostający pod prezydencją marszałka Hindenburga i politycznie zbliżony do „Deutsch-nationale” i mający na pierwszym miejscu swego programu rewizję granic.

„Wehrwolff hamburski” (sto tysięcy członków) meklemburskie stowarzyszenie wojskowe studentów.

Inne organizacje militarne, jak naprzykład „Preussen Bund” (2000 członków), „Olympia Bund” (3000 członków), „Wiking Bund” i t. d. posiadają wprawdzie mniejszą ilość zorganizowanych uczestników, lecz liczą w zespole według urzędowych cyfr 4.030.000 członków, nie licząc organizacji zawodowych, jak „Deutscher Offiziersbund” (100.000 członków), „Nationalverband deutscher Offiziere” (15.000 członków) i „Reichsoffiziersbund” (8000 członków).

Organizacje powyższe, podtrzymywane są, co nie jest dziś tajemnicą dla nikogo — przez Reichswehrę, przemysł i banki. Premier pruski socjalista Braun, w swoim czasie oświadczył w „Auditorium Maximum” uniwersytetu berlińskiego:

„Podczas, gdy trzydzieści tysięcy młodych profesorów w Prusiech nie mają żyć z czego, państwo znajduje miliony na zbrojenia zgoła przewyższające potrzeby naszej małej Reichswehry. Natomiast poświęca się olbrzymie sumy na instruktorów „sportowych“, oddanych przez Reichswehrę do dyspozycji organizacji partyjotycznych, aby je przygotować do służby wojskowej. Reichswehra wydaje dziś więcej na swoje uzbrojenia, aniżeli nasza stara armia“.

Słusznie zwraca uwagę „Journal des Debats“, że rozbrojenie jest nie tyle problemem czysto technicznym, sprowadzającym się do liczebności sił zbrojnych, ile problemem psychologicznym, związanym z duchem militarystycznym. Rozbrojenie idzie nie od zewnątrz, lecz od wewnątrz, musi bowiem być oparte na rozbrojeniu moralnym, polegającym na unicestwieniu przyczyn tej zarazy moralnej, jaką jest militarystyka, bynajmniej nie zależny od istnienia armii o takiej lub innej liczebności. Ze swoją statystyczną armią Niemcy są w dalszym ciągu militarystyczne, czego nie można powiedzieć ani o Francji ani o Polsce.

Nie ulega kwestji, że nie należy tego uogólniać. Nie brak w Niemczech zdrowych umysłów, które zdają sobie sprawę z niebezpieczeństwa, na jakie nacjonalizm niemiecki naraża Niemcy i Europę, przez dążenie do nacjonalizmu. Lecz tem bardziej nie wolno jest zapominać, że — „militaryzm — zdaniem profesora Foerstera — jest specjalną właściwością społeczeństwa pruskiego“.

Przegląd polityczny

Ostry głos przeciwko Litwie.

Przed niedawnym czasem wygłosił dyktator litewski, Woldemaras na zjeździe Szaulisów, czyli organizacji strzeleckiej, przemówienie, w którym zapowiedział odebranie Wilna. Z powodu tej mowy zamieszcza dziennik francuski „Temps“ dłuższy artykuł, w którym wykazuje, że słowa Woldemarasa są potwierdzeniem istniejącego przypuszczenia, że rząd litewski nie ma zamiaru przyczynić się czemkolwiek bądź do uregulowania konfliktu polsko-litewskiego. Prowokacyjne oświadczenia Woldemarasa nie mają precedensu, jeśli chodzi o stanowisko państwa, wchodzącego w skład Ligi Narodów. Jest to manifestacyjne odstępstwo od ducha i litery rezolucji genewskiej, którą Litwa zaakceptowała usta samego Woldemarasa. Mowa kowieńska raz jeszcze dowodzi, że Woldemaras prowadzi względem Polski politykę prowokacyjną, która zagraża pokojowi w tej części Europy. Liga Narodów musi wobec tego dać do zrozumienia gabinetowi kowieńskiemu, iż nie wolno mu zakłócać pokoju dla zadowolenia swoich osobliwych ambicji.

Ostatnie deski ratunku.

Toczący się obecnie w Moskwie proces 53 inżynierów niemieckich, oskarżonych o zdradę stanu i spisek, mający rzekomo na celu zrujnowanie przemysłu górniczego w Zagłębiu Donieckim, jest świetną ilustracją sądownictwa w Rosji. Proces odbywa się w największej, kolumnowej sali dawnego klubu szlacheckiego; sala pomieścić może

1200 widzów, dla których bilety rozdzielono w ten sposób, aby nikt nie mógł być więcej, niż jeden raz na procesie. Przeważna część widzów, to robotnicy, którzy potem mają rozgłaszać wśród znajomych przebieg procesu i przestrzegać przed kontrrewolucją, która „znowu podnosi głowę“. W sali rozpraw umieszczono mikrofon stacji radiowej, który obwieszcza całej Rosji przebieg procesu. We wszystkich zaś większych miasteczkach prowincjonalnych ustawiono na placach i rynkach megafony dla transmitowania przebiegu procesu. Operator zaś filmowy w sali sądowej nakręca każdą ważniejszą scenę, by po skończonym procesie wyświetlać ten film w całej Rosji.

Uczyniono więc prawie wszystko, aby temu procesowi nadać największy rozgłos i rozdmuchać „afere szachtynską“ do niebywałych rozmiarów. Trzeba przyznać, że obecny proces jest największym z dotychczasowych. Oskarżenie oparte jest na „donosie“ inżynierów sowieckich Baszkina, Kasarinowa i Kałganowa, którzy uwięzieni za małe stosunkowo nadużycia, chcąc zmniejszyć grożącą im karę, oskarżyli inżynierów niemieckich o niszczenie przemysłu rosyjskiego, psucie maszyn w kopalniach, podawanie cennych wiadomości rządowi francuskiemu i polskiemu i t. d. Każde z tych przestępstw pociąga za sobą karę śmierci. Na mocy tego oskarżenia aresztowano 6 obywateli niemieckich i 50 obywateli sowieckich; w czasie śledztwa wyszło podobno na jaw, że wszyscy kospiratorzy tworzyli silną organizację, działającą na gruncie sowieckim od szeregu lat. Na skutek interwencji posła niemieckiego wypuszczono trzech inżynierów niemieckich, pozostałych atoli los jest już z góry przesądzony. Z dotychczasowego przebiegu procesu wynika, że oskarżeni „przyznają się“ po kolei do zarzutów i godzą się na podpisanie każdego zeznania, jakie im podsunęto. Każda odpowiedź oskarżonego cechuje jakąś rezygnacją i apatią.

Proces szachtynski możnaby pominąć milczeniem, lub umieścić o jego wyniku szczupłą wzmiankę, gdyby nie to, że posiada on doniosłe znaczenie dla polityki wewnętrznej Rosji. Ilekroć położenie wewnętrzne sowieków znajdowało się w krytycznym momencie, zawsze wtedy inscenizowano jakiś ruch, który uwagę ogółu miał odciągać od rzeczywistości. Pod takim kątem widzenia trzeba by spojrzeć i na obecną aferę szachtynską. Sytuacja gospodarcza i polityczna Sowietów pogarsza się z dnia na dzień, mimo zapewnień dyktatorów bolszewickich, obiecujących ludowi raj na ziemi i złote góry. Katastrofalny wprost stan przemysłu i niepowodzenia gospodarcze, które w pierwszym rządzie dały się we znaki masom robotniczym, ferment w łonie partji, oraz ustawiczne porażki na arenie polityki międzynarodowej, musiały znaleźć „winnych“; odpowiedzialność więc za niepomyślny stan przemysłowy kraju rzucono na kilkudziesięciu oskarżonych. Sprawozdania zaś z procesu odwróci się uwagę mas społeczeństwa od smutnej rzeczywistości. Reszty w końcu dokona umiejętna i stojąca w Rosji sowieckiej na wyżynie propaganda i winni poniosą „zasłużoną karę“. Głosy prasy zagranicznej i opinia świata w tym wypadku nie odegrają, jak zwykle, najmniejszej roli. Zapadnie wyrok i zwycięży „bolszewicka sprawiedliwość“.

— Ja myślę, że też rozbójnik.

— I ja tak myślę i tylko ten rozbójnik poczciwszy od tamtego. A tobie jak się zdaje, batiuszka, który rozbójnik uczciwszy, Chomiak czy Pierścień?

I nie czekając na odpowiedź, Micheicz zaczął chrapać. Wkrótce zasnął i Srebrny.

III. Czary.

Księżyc pokazał się na niebie, gwiazdy pięknie świeciły. Na wpół rozwalony młyn i szumiące koło były oblane srebrym blaskiem.

Wtem rozległ się tętent kopyt końskich, i wkrótce rozkazujący głos krzyknął tuż przy samym młynie:

— Hej, czarowniku!

Widać, że nowy przybysz nie przywykł oczekiwać długo, bo nie słysząc odpowiedzi, wrzasnął jeszcze głośniej:

— Hej! czarowniku wychodź, a nie, to cię w kawałki porąbię!

— Cicho księżę, cicho drogi batiuszka — słychać było głos młynarza — teraz my nie jesteśmy sami, zatrzymali się u mnie przejezdni i zaraz do ciebie wyjdę, batiuszka, pozwól tylko kufer zamknąć.

— Ja ci zamknę, tył djabli ożogu — krzyknął ten, którego młynarz nazwał księciem. — Czyś nie wiedział, że będę dzisiaj, jak śmiałeś przyjmować przejezdnych, precz z nimi stąd!

— Batiuszka złociutki, nie krzycz! Ja ci mówiłem, że nasze sprawy boją się krzyku, a przejezdnych wygnać nie w mojej mocy i przecież oni nam nie przeszkadzają, śpią teraz, jeśli ty mój drogi ich nie rozbudziłeś.

— No dobrze stary, ale uważaj, jeżeli mnie durzysz, lepiejby ci się było na świat nie rodzić! Jeszcze nie wymyślono takiej kary, jaką ja wtedy dla ciebie wynajdę!

— Batiuszka, zlituj się! co mam robić biedny sta-

Plan stabilizacyjny franka.

Przyjęty przez parlament rządowy projekt stabilizacji franka ustala kurs: 1 funt angielski równa się 124,21 franków — jeden dolar St. Zjedn. równa się 25,52 franków. Frank złoty zawiera 0,0655 gramów złota. Puszczone będą w obieg srebrne monety po 5 i 10 franków. Banknoty po 5, 10 i 20 franków zostaną wycofane. Projekt ustanawia zasadę wymiany banknotów na złoto, która jednakże może być dokonywana tylko w centralnym banku w Paryżu i tylko w większych sumach. Plan stabilizacyjny przyniesie ma rządowi 16,710 milionów franków zysku, który będzie użyty przedewszystkiem na amortyzację długu państwa w Banku Francuskim. 1.350 milionów obrócone zostaną na wykup złota francuskiego, zastawionego zagranicą, a 210 milionów pozostanie jako rezerwa.

Układ przeciwko wojnie.

Jak donosiliśmy, rząd St. Zjednoczonych wygłosił do Polski i innych państw orędzie, w którym wzywał je do potępienia raz na zawsze wojny i wyrzeczenia jej się na wszystkie czasy. Francja i Anglia życzyły sobie pewnych zmian w układzie pacyfikacyjnym. Rząd St. Zjednoczonych uwzględnił to życzenie i wysłał nowe orędzie.

Ustępstwo St. Zjednoczonych wobec Francji i Anglii mieści się w słowie wstępnym, a jest ono takie:

Gdy jakie państwo w przyszłości, łamiąc pokój, rozpocznie wojnę, natenczas wszystkie inne państwa, które układ podpisały, zostają zwolnione wobec tegoż państwa z obowiązków przez układ nałożonych.

Nowe orędzie St. Zjednoczonych zostało przyjęte we Francji zycieliwie. Rząd francuski uważa je za dobrą podstawę do ułożenia układu.

Agitacja komunistyczna zagranicą.

Według danych statystycznych podanych przez prasę rosyjską, w czasie trzy-miesięcznego strajku górników szwedzkich przekazano strajkującym sumy sięgające łącznie pół miliona rubli we złocie. Rząd szwedzki zwracał się w związku z tą sprawą z dwukrotną interwencją wobec komisariatu ludowego dla spraw zagranicznych, w obu wypadkach jednak interwencja ta pozostała bezskuteczna. Rząd sowiecki w drodze nieoficjalnej odpowiedział posłowi szwedzkiemu, iż przesłane pieniądze przekazane zostały przez sowieckie związki zawodowe, same zaś pieniądze zebrano w drodze dobrowolnych składek robotników i urzędników sowieckich.

Król Gustaw V. szwedzki wolno-mularzem.

Naród szwedzki obchodzi obecnie 70-lecie urodzin swego popularnego monarchy Gustawa V. Z tej okazji rządowa „Epoka“ poświęca królowi szwedzkiemu feljeton, dotyczący jego stosunku do wolnomularstwa. Polityka jego — pisze „Epoka“ — wypływa z zasad wolnego mularstwa; pacyfizmu, braterstwa i równości. Od wstąpienia na tron król Gustaw stanął na czele zakonu masonskiego w Szwecji i otrzymał tytuł „najmądrzejszego zastępcy Salomona“. Obaj bracia Gustawa jak i jego syn piastują ważne godności w ruchu masonskim. W żadnym innym państwie dynastia panująca nie okazywała i nie okazuje wolnomularstwu tak żywego udziału w życiu zakonu jak w Szwecji. Od dwunastu lat monarchowie szwedzcy są wolnomularzami i stoją w swym kraju na czele zakonu.

Hr. A. K. Tołstoj.

KSIAŻĘ SREBRNY

Powieść z czasów Iwana Groźnego.

6) —o— (Ciąg dalszy.)

— Bojarze — powiedział Micheicz gdy zostali sami — zdaje mi się, żeśmy niepotrzebnie tutaj się zatrzymali. Lepiej było jechać do Moskwy.

— Żeby niepokoić lud boży po nocy? złączyć z koni i otwierać rogatki na każdej ulicy?

— To i cóż, batiuszka! lepiej odmykać rogatki, niż spać w djabełskim młynie. I czort tych opętańców skusił, żeby zaprowadzić nas mianowicie do młyna! I jeszcze na Iwana Kupałę. Tiu! djabli nadali!

— A cóż, bo ci tu źle, czy co?

— Nie batiuszka, nie źle, i leżeć dobrze, i zupa była dobra, i owies dla koni, tylko to źle, że gospodarz, widzisz, młynarz.

— To i cóż z tego, że młynarz?

— Jakto, że on młynarz? — odpowiedział gorąco Micheicz. — A bo batiuszka nie wiesz, że niema młynarza, któryby nie był w stosunkach z nieczystym? A groble, myślisz, mógłby bez niego usypać? Tak, do dwóch djabłów, kura go rodziła!

— Słyszałem o tem — rzekł księżę — ale to niedosyć, że ludzie tak mówią! A teraz niema czasu przebierać, bierz co ci Bóg zesłał.

Micheicz jakiś czas nic nie mówił, potem ziewnął raz, drugi i w końcu spytał już zaspanym głosem:

— A jak ty myślisz, batiuszka, co to za człowiek ten Maciej Chomiak, którego strąciłeś z konia?

— Ja myślę, że rozbójnik.

— I ja tak myślę. A jak myślisz, batiuszka, co to za człowiek ten Waniucha Pierścień?

rzec? co zobaczę to i powiem, a co się później stanie, jest to jedynie w Boskiej mocy. Ale jeżeli twoja książęca mość raczy mnie karać, to lepiej naszej rzeczy nie rozpoczne.

— No, no, stary, nie bój się, ja żartowałem.

Jeździec przywiązał konia do drzewa. Był wysokiego wzrostu i zdawał się młodym. Księżyc igrał na błyszczących klamerkach jego kurtki. Złote kutasy czapki spadły na ramiona.

— Cóż, książę — powiedział młynarz — nauczyłeś się słów?

— I słów się nauczyłem, i jaskółcze serce nosze na szyi.

— Cóż, bojarze, i to nie pomaga?

— Nie — odrzekł ze smutkiem księżę — nie, nie pomaga. W tych dniach widziałem ją w ogrodzie. Jak tylko mnie spostrzegła, zbladła, odwróciła się i uciekła do świetlicy.

— Nie gniewaj się bojarze, nie zrab niewinnej głowy, a pozwól ci słowo powiedzieć.

— Mów stary.

— Słuchaj bojarze — tylko się boję mówić...

— Mów! — krzyknął księżę — i tupnął nogą.

— Słuchajże, batiuszka, czy nie kocha ona czasami drugiego?

— Drugiego? kogóż drugiego? męża? starego?

— A jeśli — ciągnął dalej młynarz, jękając się — jeśli kocha nie męża?

— Ah ty piekielniku — wrzasnął księżę — co ci to do łba przyszło! Gdybym się tylko domyślił kogo, obydwom wyrwałbym serce.

Młynarz odstąpił w tył ze strachu.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Niedziela
1
lipca

Miesiąc lipiec poświęcony czci
Przenajdr. Krwi Chrystusa Pana
Oktawa św. Jana Chrzciciela
Św. Juljusza, męcz. ok. r. 300.

SŁOW.: BOGUSŁAW.

Jezus wziąwszy kielich dzięki czynił i dał uczniom swoim, mówiąc: Pijcie z tego wszyscy, albowiem to jest krew moja nowego Testamentu, która za wielu ludzi będzie wylana na odpuszczenie grzechów. (Mat. XXVI. 27. 28).

Jezus poświęcił lud przez własną krew. (Żyd. 13, 12).

Święto Przenajdroższej Krwi Zbawiciela obchodzą się na mocy rozporządzenia Papieża Piusa IX. (1849 r.) w pierwszą niedzielę lipca. Ma na celu obudzić w sercach wiernych żywszą miłość ku Zbawicielowi, który z miłości ku nam krew swą przelał. Pomieszczono je w trzecim okresie, by przez to pokazać, że krew Jezusa daje Kościołowi życie i wzrost.

Kalendarz astronomiczny: Słońce wsch. o godzinie 3,27, zach. o godz. 20,08. — Księżyc wsch. o godz. 19,13, zach. o godz. 2,16. O godz. 16 znajdzie się Wenus w górnej koniunkcji (w połączeniu) ze słońcem.

Długość dnia wynosi 16 godzin 41 min.

Zmiany powietrza przed 100 laty: zmiennie. **Jutro:** pięknie i ciepło. Miesiąc lipiec, według prognostyków, ma być bardzo burzliwy z wielu opadami.

Jutro poniedziałek, 2 lipca: Uroczystość Nawiedzenia Najśw. Panny Marii. Dnia 2 lipca obchodzimy święto Nawiedzenia N. M. P. Zaprowadzone jest pod koniec XIV. wieku, gdyż wtenczas za przyczyną Matki Boskiej ukończyło się rozdwojenie (schyzma) w kościele i powrócił spokój. Papież Pius IX. zrobił tę uroczystość świętem drugiego rzędu na podziękowanie Panu Bogu za szczęśliwy swój powrót do Rzymu, z którego musiał uciekać, wypędzony przez rewolucję. Jest to więc święto pokoju, o który winniśmy prosić Matki Boskiej. Tajemnica, której pamiątkę w dniu tym obchodzimy, przygotowuje nas już do nowego kościelnego roku.

Odtąd błogosławiona zwać mię będą wszystkie narody. (Łuk. 1. 48).

— **Bezpłatna poradnia prawna dla naszych Czytelników.** Biuro porady prawnej przy „Katoliku“ udziela porad:

W Katowicach w poniedziałki i czwartki do południa w Redakcji „Katolika“. Rynek 12, I. piętro.
W Pszczynie we wtorki do południa w restauracji p. Zawiszy przy ul. Gotsmana.

W Radzionkowie w środy do południa w domostwie p. Jakóba Cichowskiego przy targowisku. Porady udzielamy tylko czytelnikom naszym za przedłożeniem najnowszego kwitu abonamentowego. Również do piśmiennych zapytań musi być dołączony najnowszy kwit abonamentowy, inaczej nie odpowiadamy.

Kto życzy sobie odpowiedzi piśmiennej, musi także dołączyć znaczek na odpowiedź.

Mamy nadzieję, że czytelnicy nasi także w przyszłości korzystać będą w razie potrzeby z naszej porady prawnej, a za to wywdzięczą nam się przez abonowanie gazety naszej i zjednywanie nowych abonentów.
Redakcja i Wydawnictwo.

— **Do naszych Czytelników.** Kwartał skończył się, a więc czas odnowić przedpłatę na nowy kwartał lub też na miesiąc lipiec b. r. Pragniemy, by każdy Polak czytał gazetę naszą. Ile możliwości sił dokładamy do jej urozmaicenia, dlatego spodziewamy się że na Waszą współpracę i pomoc zasługujemy.

Służymy sprawie ludowej z całym poświęceniem, dlatego wolno nam od Was tego samego żądać. Praca Wasza dla naszej gazety niech polega na zjednywaniu nam coraz więcej nowych Czytelników i nadsyłaniu korespondencji z Waszych okolic.

Również apelujemy do tych Czytelników, którzy dotychczas nie przyczynili się do rozpowszechniania naszej gazety przez zjednywanie nowych czytelników, do spełnienia Ich obowiązku.

Redakcja i Administracja.

Przysłowia na miesiąc lipiec.

Gdy grzmot w lipcu od południa pada, drzewom się znaczy szwank i nieuroda.

Od lip ciągnieć wonny lipiec, nie daj słońku kłosa przy piec.

Deszcz na Nawiedzenie Panny potrwa pewno do Zuzanny.

Jak deszcz na św. Prokopa, to zgnije nie jedna kopa.

Na św. Prokopa szykuj plecy do snopa.

Siedmiu Braci przepowiada, ile tygodni popada.

Gdy Siedmiu Braci Spiących kropla dżdża porosi, na siedmio tygodniową wilgoć się zanosi.

Gdy nadejdą Rozesłańce, pora z sierpem zacząć tańce.

Na św. Eljasza z nowego użytku kasza.

Jeśli deszcz na Eljasza, to zgnoi się pasza.

Na Magdalene pogoda, to dla pszczołek wygoda.

Jak ciepły św. Jakób, tak zimne Boże Narodzenie.

Jaki Jakób do południa, taka zima też do grudnia; jaki

Jakób po południu, taka zima też po grudniu.

Na św. Jakóba ostatnia siewu próba.

Na św. Annę mrowiska, szukaj w zimie ogniska.

Od św. Anki zimne wieczory i ranki.

Od św. Anny nie doczeka południa deszcz poranny.

Około dnia św. Marty ze żniwami już nie żarty.

Czego lipiec i sierpień nie dowarzy — tego wrzesień nie usmarzy.

— **Stan zasiewów ozimych w Polsce.** Główny Urz. Statystyczny ukończył zestawienie powierzchni zasiewów ozimych, zniszczonej podczas zimy 1927-28. Z powyższych obliczeń wypada: Pszenica ucierpiała mniej niż żyto, najwięcej zaś ucierpiał rzepak, który w niektórych województwach wyginał prawie doszczętnie. Zniszczenie pszenicy, żyta, i jęczmienia ozimych wynoszą w procentach powierzchni zasianej jesienią 1927 r.: pszenica ozim. 9,1; żyto ozim. 11,1; jęczmień ozim. 8,0. Największe straty w zasiewach ozimych poniosły woj. wileńskie i poleskie oraz śląskie.

— **Urodzaj owoców.** Mimo bardzo zimnej wiosny i dżdżystego początku lata urodzaj na owoce zapowiada się nader pomyślnie. Wiele będzie w roku bieżącym gruszek i jabłek, śliwki natomiast mniej się udały.

— **Ulgi podatkowe.** Przymusowe egzekwowanie należności z tytułu podatku obrotowego przez władze skarbowe, odbywa się nadal we wzmocnionym tempie. Władze skarbowe jednak w zrozumieniu ciężkiego położenia płatników w okresie międzysezonowym przyznają zasługującym na uwzględnienie płatnikom ulgi w formie rat i ulgowej stawki procentowej za zwłokę.

— **Jak wypłacany będzie urzędnikom 15-procentowy dodatek?** Jak słychać, 15-procentowy dodatek do pensji urzędniczych będzie wypłacany dopiero po ogłoszeniu ustawy skarbowej. Dodatek będzie wypłacany zasadniczo co miesiąc razem z pensją, a nie w dwu ratach w czasie kwartału. W miesiącu lipcu dodatek będzie wypłacany w kilka dni po wypłaceniu pensji, łączne bowiem wypłacenie pensji i dodatku nie da się skutecznie ze względów technicznych.

Województwo śląskie

* **Powrót wojewody dr. Grażyńskiego.** Pan wojewoda dr. Grażyński, który spędził część swego urlopu we Francji, znajduje się obecnie w drodze powrotnej w Szwajcarii, skąd powróci do Katowic w pierwszych dniach lipca b. r.

* **Kolonje letnie Polskiego Czerwonego Krzyża.** W poniedziałek 2 lipca rb. wyjeżdżają do kolonii leczniczej w Rabce dzieci z Katowic, Siemianowic, Tarnowskich Gór i dzieci, które otrzymały specjalne zawiadomienia. Zbiórka w Katowicach o godzinie 10-iej przed południem.

We wtorek, 3 lipca wyjeżdżają do kolonii leczniczej w Rabce dzieci z Rybnika, Bielska, Mysłowic, Rudy, Katowic i dzieci, które otrzymały specjalne zawiadomienia. Zbiórka w Katowicach o godzinie 10-iej przed południem.

* **Rozdział pożyczki amerykańskiej.** W najbliższych dniach zostanie dokonany przez Śląską Radę Wojewódzką rozdział pożyczki amerykańskiej między gminy, które zgłosiły swoje zapotrzebowania oraz na różne roboty publiczne, prowadzone przez Śląski Urząd Wojewódzki.

* **Etaty dla kontraktowych kolejarzy.** Ministerstwo komunikacji upoważniło wszystkie dyrekcje kolejowe do przeniesienia w ramach ustalonego etatu na stałą służbę etatową tych kontraktowych kolejarzy, którzy dnia 1 stycznia r. b. mieli poza sobą pisany egzamin służbowy, wymagany w myśl dotychczasowych przepisów do zajęcia danego stanowiska, na którym pełnią służbę oraz odpowiadają ogólnym

warunkom, przewidzianym przepisami do uzyskania etatu. Na mocy tego zarządzenia dyrekcje kolejowe w miarę posiadania wolnych etatów przeniosą na stałą służbę odpowiednich pracowników kontraktowych. (O).

* **Jubilaci-kolejarze.** W lipcu r. b. obchodzą jubileusze swej pracy następujący kolejarze: 35 lat Lichota Walenty i Mańka Alojzy z Mysłowic oraz Piechaczek Jan. Gabor Augustyn i Morawiec Jan z Katowic; 30 lat Jokiel Piotr, Zielonka Józef i Hudała Piotr z Katowic. (O).

Z Katowickiego.

Katowice. (Z konsulatu czechosłowackiego). Konsul republiki czechosłowackiej w Katowicach dr. Bogumir Tomsa w najbliższym czasie opuszcza swe stanowisko, powołany do centrali ministerstwa spraw zagranicznych w Pradze. Następcą jego ma zostać wicekonsul Pallier.

— (Zniesienie cen maksymalnych na mąkę, chleb i masło). Komisja cennikowa magistratu postanowiła na wtorkowym swym posiedzeniu nie notować więcej cen maksymalnych na 60-procentową mąkę pszenną, 70-procentową mąkę żytnią, chleb razowy z 65-procentowej mąki żytniej oraz masło deserowe, wiejskie i do gotowania. W razie, gdyby się miała okazać potrzeba notowania cen za powyższe artykuły, komisja będzie je ponownie oznaczała.

— (Poświęcenie sztandaru kolejarzy). W niedzielę, 8 lipca odbędzie się w Katowicach poświęcenie sztandaru, ufundowanego przez członków zrzeszenia magazynierów kolejowych przy Związku urzędników kolejowych okręgu Katowic.

— (Poświęcenie lokalu Śląskiej Izby Handlowej). We wtorek, dnia 26 czerwca odbyło się poświęcenie nowego lokalu Śląskiej Izby Handlowej. Uroczystego aktu poświęcenia dokonał ks. proboszcz katedralny, Wiel. ks. Mateja. W uroczystości poświęcenia wzięli udział przedstawiciele władz, duchowieństwa, przemysłu, handlu, obywatelstwa i prasy. Nowy lokal mieści się w domu własnym przy placu Wolności 8.

— (Fałszywy policjant). O godz. 7-mej rano do mieszkania p. Banacha, gdy domownicy spali, zaczął ktoś energicznie pukać. Żona p. Banacha spytała: „Kto tam“, a gdy otrzymała odpowiedź, że policja, otworzyła drzwi i wpuściła do mieszkania, jakiegoś jegomościa, który przedstawił się jako agent tajnej policji. Osobnik ten zakomunikował p. Banachowej, że mąż jej z polecenia p. prokuratora ma być przetransportowany z Będzina do więzienia w Warszawie i prosi aby żona wydała nowy garnitur, bieliznę i trochę pieniędzy, przyczem zaznaczył, że mąż nie życząc sobie skutecznie tych spraw przez policję mundurową, prosił go, aby przyniósł te rzeczy, jak również, aby p. Banachowa wydała je prędko, gdyż agentowi spieszy się bardzo. Nie podejrzewając postępu, p. Banachowa wydała ubranie, dwie zmiany bielizny i 10 zł., poczem „agent tajnej policji“ wyszedł z rzeczami. P. Banachowa widocznie pragnęła zobaczyć męża przed wyjazdem do Warszawy, gdyż prędko ubrała się i zgłosiła w urzędzie śledczym — przedstawiając sprawę. Jakież było jej zdziwienie, kiedy się dowiedziała, że nikt do niej nie był posyłany i że mąż znajduje się nadal w Będzynie, a o transportowaniu do Warszawy nikt nie wie. Okazało się, że ów agent „tajnej policji“ był zwyczajnym oszustem, który znał sytuację w ten sposób wyłudził rzeczy p. Banachowej.

— (Sensacyjna kradzież kasowa). W nocy na 28 czerwca włamali się nieznanymi kasiarzami do ubikacji „Oberschl. Industriebau Aktiengesellschaft“ położonych na III p. gmachu kopalni ks. pszczyńskiego w Katowicach, przy ul. Powstańców 46, gdzie złodziejskimi narzędziami rozbili kasę ogniotrwałą i zabrali z takowej 70-80.000 zł. w gotówce. Następnie ci sami sprawcy dostali się do następnego pokoju położonego na temsamym piętrze, w którym znajdowała się także jedna kasa ogniotrwałą. Sprawcy przy pomocy właściwego klucza, który wydobyli z biurka otworzyli kasę i zabrali około 25.000 zł. w gotówce. Po dokonaniu kradzieży sprawcy odeszli z łupem. Skradziona kwota składała się z następujących banknotów; 2 banknoty po 500.— zł., 100 banknotów po 100 zł., 700 banknotów po 50 zł., 1.200 banknotów po 20 zł., 1000 banknotów po 10 zł., 1.200 banknotów po 5 zł., zaś reszta jeszcze w banknotach po 20, 10 i 5 zł. Poszkodowana firma ofiaruje 10 tysięcy złotych nagrody dla tych osób, które w jakikolwiek sposób przyczynią się do ujawnienia i wyśledzenia sprawców tej kradzieży i odebrania z powrotem skradzionej gotówki. Wszelkie wiadomości mogące się przyczynić do wyśledzenia sprawców tej kradzieży, zechce publiczność skierować do ekspozytury śledczej w Katowicach, gmach dyrekcji policji ul. Zielona 28, pokój 95.

Mysłowice. (Szkoła na wzór amerykański). Na wielkim placu około rzeźni ma być zbudowany olbrzymi gmach wzorowej szkoły po-

Wszelkiej. Plan jest już opracowany. Szkoła ma być budynkiem dwufrontowym, trzechpiętrowym. Ma posiadać wszystkie sale i gabinety uwzględniane w nowoczesnych gmachach szkolnych, ma mieć nadto warsztaty rzemieślnicze i pracownie robót kobiecych. Na dachu szkoły ma być urządzona plaża słoneczna z basenem. Będzie to więc gmach w stylu amerykańskim. O ile kredyty na budowę będą przydzielone na czas, budowa może rozpocząć się jeszcze w tym roku.

Roździeń w Katowickim. (Nieszczęśliwy wypadek). Dnia 27 czerwca w Borkach wpadł w mieszkaniu do beczki, napełnionej wodą 4-letni chłopiec Wiktor Jochemczyk i utopił się. Zwłoki odstawiono do szpitala hutniczego w Roździenu.

Siemianowice w Katowickim. (Samobójstwo). Dnia 27 bm. o godz. 16,15 pozbawił się życia przez powieszenie w mieszkaniu rodziców przy ul. Głowackiego nr. 1. niejaki Franciszek Płonka, ur. 2 listopada 1885 r. Zwłoki odstawiono do kostnicy Spółki Brackiej. Powodem samobójstwa była nieuleczalna choroba.

Świętochłowickiego.

Król. Huta. (Liga Obrony Powietrznej Państwa) komitet na powiat miasto Królewska Huta urządza przez orkiestrę Skarbofermu w dniu 1 lipca rb. od godz. 4—10 wieczorem w parku „Hutniczym” koncert. Wstęp na koncert wynosi 30 gr.

— (Egzaminy mistrzowskie). W zawodzie piekarskim złożyli 25 i 26 czerwca br. przed komisją egzaminacyjną pod przewodnictwem radcy miejskiego p. Grzesia; pp. Ryszard Bolik, i Henryk Kostowski z Król. Huty, Paweł Czambor i Jerzy Swierk ze Zgody, Augustyn Posielek z Świętochłowic, Józef Wróbel z Wielkich Piekar, Paweł Umlauf z Rojcy i Bolik z Wielkich Hajduk.

— (Kradzież obuwia). Trzydzieści par obuwia skradziono w środę na targu handlarzowi Stanisławowi Manderze z Król. Huty, ulica Redena 6. Złodzieje skorzystali z chwilowej nieobecności M. i zabrali obuwie w worku. Szkoda wynosi około 500 złotych.

— (Jubileuszowa pielgrzymka do Piekar). W niedzielę, dnia 8 lipca br. z parafii św. Barbary wyrusza pielgrzymka do Piekar. Jest to 75 pielgrzymka z rzędu, a więc jubileuszowa. Będą specjalne oznaki jubileuszowe, po które każdy pątnik zgłosić się może u kościelnego p. rabiana.

Świętochłowice. (Walka o 8-godzinny dzień pracy). Onegdaj odbyło się w hucie „Falwa” zebranie załogi, na którym uchwalono rezolucję pod adresem czynników miarodajnych o całkowite przeprowadzenie robotników na 8-godzinny dzień pracy. Rezolucję swą robotnicy popierają tem, że w ciągu ostatnich miesięcy wydajność pracy robotnika wzrosła o 100 procent, a więc niema powodu, aby robotnik hut śląskich pracował dłużej, niż jego towarzysze w innych dzielnicach Polski.

Szarlej w Świętochłowickim. (Wystawa prac malarskich i rysunkowych) uczniów komunalnego gimnazjum w Szarleju otwarta została w gimnazjum 28 czerwca o godz. 10 i trwać będzie do 1 lipca włącznie od godziny 9 do 19.

Zgoda w Świętochłowickim. (Srebrne gody małżeńskie). W dniu 21 bm. obchodził tutejszy obywatel Franciszek Twardoch z żoną 25-letni jubileusz małżeństwa. Jubilat ma już drugą żonę; pierwsza zmarła po 13-letnim współżyciu. Nabożeństwo odprawił krewny jubilatów ks. kanonik Franciszek Fudala w tutejszym kościele parafjalnym, podczas którego śpiewało Tow. śpiewu im. Paderewskiego pod batutą p. Bryłki. Jubilat jest założycielem wymienionego Towarzystwa śpiewu.

Obywatel. — (Wystawa robót ręcznych). Otóż w dniach 24 i 25 bm. odbywała się poraz pierwszy wystawa robót ręcznych — introligatorstwa — kuchni domowej i różnych prac wykonanych przez tutejszą ochronkę. Aczkolwiek dopiero krótki czas mija od zaprowadzenia tych robót w szkole, to jednak zostały prace wykonane do podziwu i zachwytu. To też bezustannie klasa wystawowa zapełniała się zwiedzającymi. Było i wiele Niemców, którzy się wprost zachwycali temi pracami wykonanymi w polskiej szkole, abolewając nad tem, że w szkole niemieckiej się coś takiego nie robiło i nie robi. Dlatego też stwierdzili, że szkoła polska stoi na wyższym poziomie od mniejszościowej i też nie dziwnego, że liczba dzieci szkoły mniejszościowej za czas od 1 marca 1928 r. do dzisiaj obniżyła się o 120 proc. Poza tem urządził kierownik szkoły p. Zwinczak wycieczkę do Ojcowa. Dzieci wróciły po 3 dniach zupełnie zadowolone i na długo pozostań im wycieczka w dobrej pamięci. Serdeczne „Bóg zapłać” naszemu nauczycielstwu za jego starania około naszej dziatwy. Szczególne podziękowanie kierownikowi p. Zwinczakowi, który w dniu 17 bm., kiedy tutaj dziatwa przystępowała do pierwszej Komunii św., wspólnie z nauczycielstwem i komitetem postarał się o to, by biedna dziatwa została przyodziana. Poza tem urządziło nauczycielstwo dla tej dziatwy poranek z śniadaniem. Za to wszystko nauczycielstwu serdeczne „Bóg zapłać”. Obywatele.

Gielda pieniężna i towarowa.

Poznańska giełda zbożowa

w dniu 27 czerwca 1928 r.

Żyto 46,50—48,00. Pszenica 50,50—52,50. Jęczmień Żyto 46,50—48,00. Pszenica 50,50—52,50. Jęczmień 45,50 do 46,80. Owies 43,75—45,75. Mąka rżana 70 proc. 68,50. Mąka rżana 65 proc. 70,50. Mąka pszeniczna 65 proc. 70—74. Osucie pszeniczne 27,50—28,50. Osucie rżane 33—34. Łubin niebieski 23—24. Łubin żółty 24,50—25,50. Słoma 5,50—5,75. Siano luźne 11—12. Siano prasowane 12—13. Usposobienie spokojne.

* Katowickie ceny ziemiopłodów z dnia 28-go czerwca 1928 r. Płacono za 100 kilogramów franko stacja wojewódzka w walucie złotowej: Pszenica 50—52. Żyto 50 do 52. Owies 47—48. Makuch lniany 54—56. Osucie pszeniczne 31—32. Osucie rżane 35—36. Tendencja słaba.

Katowickie kursy bankowe

z dnia 28 czerwca 1928 r.

Płacono: za 100 złotych 46,84 marek niemieckich; za 100 marek niemieckich 213,45 złotych; za dolara amerykańskiego 8,91 złotych; za 100 franków szwajcarskich 172,05 złotych.

Waluty zagraniczne na giełdzie warszawskiej

w dniu 27 czerwca 1928 r.

Płacono: za dolara amerykańskiego 8,88 złotych; za funt szterlingów angielskich 43,37 złotych; za 100 franków francuskich 35,00 złotych; za 100 szylingów austriackich 125,24 złotych; za 100 koron czeskich 26,35 złotych; za 100 lirów włoskich 46,74 złotych; za 100 franków szwajcarskich 171,50 złotych; za 100 guldenów holenderskich 358,20 złotych;

2 Pszczyńskiego.

Pszczyzna. (Nieszczęśliwy wypadek). Dnia 25 czerwca bawił się 12-letni chłopak Wilhelm Furczyk nabojem karabinowym przed kilkoma dziećmi. Podczas manipulacji nabój wybuchł i zranił chłopca Furczyka ciężko w prawą rękę. Nieszczęśliwego odstawiono do szpitala Joanitów, gdzie odjęto mu okaleczoną rękę.

— (Poświęcenie obrazu św. Katarzyny). Związek kolejarzy Z. Z. P. filja Pszczyzna urządza 1 lipca rb. uroczystość poświęcenia obrazu św. Katarzyny, patronki kolejarzy w miejscowym kościele parafjalnym. Po południu odbędzie się koncert w ogrodzie p. Babasa i zabawa taneczna.

— (Hodowla jedwabników). Wydział powiatowy w Pszczyźnie postanowił popierać w powiecie hodowlę jedwabników i w tym celu sadzić i pielęgnować drzewa morwowe, a zarazem pouczać ludność o hodowli jedwabników. Ze hodowla ta, nie jest rzeczą zupełnie nową, świadczą o tem drzewa morwowe, których jest w Śmiłowicach 60, na Porębie 86, w Mokrem 42. Gąsienice jedwabnicze miałyby przeto wystarczająco pożywienia.

Mikołów w Pszczyńskim. (Budowa stadionu). Komitet miejski W. F. i P. W. przystąpił do budowy stadionu na terenie pomiędzy Wymysłanką a fabryką H. Koetz. Obecnie wykonywa się roboty ziemne.

Łaziska Górne w Pszczyńskim. (Z ruchu inwalidów wojenn.) Onegdaj odbyło się walne zebranie grupy miejscow. Związku inwalidów wojennych Rz. P. w lokalu p. Jana Muchy w Łaziskach Górnych. Zebranie zagał przewodniczący p. Gałoszek, który zdał sprawozdanie o pracy zarządu za rok ubiegły, tak samo dał skarbnik sprawozdanie nad dochodem i rozchodem finansowym grupy miejscowej. Następnie przeprowadzono wybór nowego zarządu. Zgodzono się na stary zarząd, który objął dalszą pracę. W wolnych głosach członkowie zabierali głos w różnych sprawach rentowych, przedewszystkiem podnoszono, że przeprowadzone akcje o podwyżkę rent inwalidzkiej są niesprawiedliwe, ponieważ są tylko uwzględnieni inwalidzi od 45 proc. Członkowie domagali się, ażeby podwyżka renty o 15% została przyznana dla wszystkich inwalidom wojennych, wdów i sierot i rodziców. W końcu uchwalono następującą rezolucję, w której zebrani domagają się: 1. Podwyższenia renty o 15 procent dla wszystkich inwalidów wojennych, wdów, sierot, rodziców i emerytów; 2. wypłaty renty bez względu na dochód; 3. wypłaty dodatku dla ciężko poszkodowanych; 4. wypłaty 40 proc dodatku wojewódzkiego, jaki się płaci urzędnikom państwowym; 5. uregulowania rent inwalidzkiej w przyspieszonym tempie; 6. wypłaty renty rodzicielskiej bez względu na rentę gwarantowaną; 7. badania inwalidów przez komisję odwoławczą w samem województwie śląkiem; 8. bezpłatnego natychmiastowego leczenia w razie pogorszenia się zdrowia, co dotychczas jeszcze nie czyniono; 9. żale inwalidów są słuszne i jest najwyższy czas, by przystąpiono do ostatecznego załatwienia wszystkich spraw rentowych. Przewodniczący zamknął zebranie hasłem „Cześć inwalidom”.

Murcki w Pszczyńskim. (Poświęcenie sztandaru) Tow. śpiewu „Paderewski” w Murkach odbędzie się dnia 8 lipca b. r. podczas zjazdu kół śpiewaczych okręgu katowickiego. Uroczystość rozpoczyna się nabożeństwem w miejscowym kościele o godzinie 9,15 rano. Po południu: o godz. 2 wbijanie gwoździ, o godz. 3 koncert chórów śpiewa-

czych i orkiestry dętej oraz festyn w ogrodzie z rozmaitemi niespodziankami.

Orzesze w Pszczyńskim. (Nieszczęśliwy wypadek). Służącej P., zajętej w restauracji tutejszego dworca kolejowego, zdarzył się następujący wypadek. Przy czyszczeniu okien wbiła się igła do ręki, która zaraz się złamała. Ułamek został w ręce i spowodował w krótkim czasie zapalenie ręki i zatrucie krwi. Dzięki natychmiastowej pomocy lekarskiej służąca P. nie utraciła ręki.

Urbanowice w Pszczyńskim. (Strejk robotników rolnych). W środę 27 czerwca w majątku księcia pszczyńskiego wybuchł strejk robotników rolnych. Strejk ma podłoże ekonomiczne.

Z Rybnickiego

Rybnik. (Pożar). We wtorek, w godzinach popołudniowych wybuchł w oddziale chemicznym fabryki Braci Kollar pożar, w czasie którego poparzona została 24-letnia robotnica Monika Jonderko. Pożar udało się w niedługim czasie ugasić. Szkody wynoszą 6000 zł. Przewieziona do szpitala nieszczęśliwa robotnica zmarła wskutek odniesionych poparzeń.

— (Ofiara alkoholu). W sobotę wieczorem rzeźnik Wilhelm Piątek z Paruszowca jechał po pijanemu na rowerze do domu i na ulicy Mikołowskiej zderzył się z drugim rowerzystą, wskutek czego runął w rów przydrożny i stracił przytomność. Okaleczenia opatrzył lekarz.

Baranowice w Rybnickim. (Podczas burzy) w ubiegłą niedzielę zabił grom we dworze Nowy Dwór półtoraroczna, wartościową jałówkę.

Knurów w Rybnickim. (Występ „Reduty”). W niedzielę odbyły się tu występy zespołu aktorskiego „Reduta”, po południu dano dla dziatwy szkolnej „Wasy i Peruka”, zaś wieczorem „Zemsta”. Oba przedstawienia wypadły nadspodziewanie, pominawszy już dodatnią krytykę gry samych aktorów, muszę podnieść niezwykle zainteresowanie się publiczności grą artystów, gdzie podczas całego przedstawienia panowała nieznaną dotychczas cisza i spokój widzów, tylko odczasu do czasu wyrwały się z ust obecnych burze śmiechu. Szkoda tylko, że frekwencja w przedstawieniu wieczornem nie była najlepszą; przyczyny szukać należy w braku gotówki u obywateli krótko przed wyplatą. Szczególniejsze zrozumienie dla gości okazał dyrektor Piotrowski, który wystarał się u generalnej dyrekcji „Skarboferme” o zakup 60 szt. biletów dla biedniejszych robotników, a orkiestrę i aktorów samych podjęto obiadem i kolacją w Kasyńce Kopalniem.

Kopalnia Emy w Rybnickim. (Ofiara pracy). Na tutejszej kopalni zabity został przez spadające węgle górnik Sosna. Nieboszczyk pozostawił żonę i kilkoro drobnych dzieci.

Niedobczyce w Rybnickim. (Kradzież roweru). W dniu 23 stycznia skradziono z przed gmachu starostwa w Rybniku rower Maksymiljanowi Pysznemu z Niedobczyc wartości 240 złotych.

Niedobczyce w Rybnickim. (Katolickie Kółko Abstynentów) urządza w niedzielę, dnia 1 lipca rb. poświęcenie sztandaru. Program uroczystości jest następujący: Rano o godz. 8,30 zbiórka w domu parafjalnym, o godz. 9-ej wymarsz po sztandar na plebanję, o godz. 9,15 wymarsz do kościoła parafjalnego, gdzie się odbędzie poświęcenie sztandaru, poczem nabożeństwo z kazaniem. Po nabożeństwie powrót na plac zbiórki, gdzie nastąpi wspólna fotografia. Po południu po niesporach odbędzie się uroczysta akademii, na której referat wygłosi p. Wróblewski, kierownik szkoły z Obszarów. Obywatelstwo Niedobczyc i okolicznych miejscowości uprasza się o jak najliczniejszy udział.

Z całej Polski.

Częstochowa. (Niezwyczajne uleczenie). Czesława Kozłowska, lat 14, zamieszkała w Trojskach, par. Naruszewo, diec. Płockiej, miała od lat dziecięcych — jak stwierdza lekarz dr. Zdzisław Sokółski — w znacznym stopniu przytępiony słuch, spowodowany niezłym trąbek Eustachjusza. Na Zielone wiązki rb. wybrała się mała Czesia wraz z matką do Częstochowy i tam, po żarliwej modlitwie, odzyskała — jak znów stwierdza dr. Sokółski — zupełnie dobrą i normalną zdolność słyszenia.

Bydgoszcz. (Przedmioty skradzione chowali do grobów). Policji śledczej w Bydgoszczy udało się przyaresztować niebezpieczną szajkę włamywaczy, która ze swym herysem 29-letnim Hermanem Schidtem na czele, dokonała kilku poważnych włamań i kradzieży. Dochodzenia policyjne, które natrafiły w tym wypadku na różne trudności, ujawniły fakt, iż złoczyńcy magazynowali skradzione przedmioty w starych grobach na jednym z miejscowych cmentarzy.

Lwów. (Zatarasowali drzwi i podpalili dom). W Lipsku (Małopolska Wschodnia) donoszą, że wybuchł tam o północy groźny pożar w zagrodzie Hilko Rusyna. Domownicy byli pogrążeni we śnie. Zbudzeni przez sąsiadów zaledwie zdolałi uciec z życiem z płonącego domu. Zginął chłopak wiejski oraz mnóstwo inwentarza. Aresztowano: Fedora Rusyna i Stańkę Becha, którzy podłożyli ogień z zemsty osobistej.

Ostatnie telegramy.

Anglik o Polsce.

Katowice. (AW.) Bawi w Katowicach p. John Penon, zastępca szefa wydziału w angielskim ministerstwie skarbu.

Pan Penon stwierdza w dziedzinie gospodarczej ogromną różnicę na korzyść w stosunku do czasu ostatniego swego pobytu t. j. jesieni 1925 r. Nie orientując się dokładnie w szczegółach, nie może oczywiście wydać sądu o poszczególnych zagadnieniach, jednak z całą stanowczością stwierdza, że nieprzychylny pogląd co do przyszłego rozwoju gospodarczego Polski, absolutnie nie mają żadnej podstawy i oparte być mogą jedynie na nieznaności stosunków.

Sprawa Chorzowa.

Haga. (PAT.) Międzynarodowy Trybunał w Hadze ukończył wysłuchanie przemówień przedstawicieli Niemiec i Polski w sprawie niemiecko-polskiego sporu o odszkodowanie za Chorzów. Trybunał obecnie przygotowuje rozstrzygnięcie swoje w sprawie tego odszkodowania.

Przyjazd delegata Ligi Narodów na Śląsk.

Genewa. (WTB.) Hiszpański przedstawiciel przy Lidze Narodów, p. Ascarato, który po p. Calbanie jest referentem ligowym dla spraw mniejszościowych, przybywa do Polski, by w Województwie Śląskiem zapoznać się z tamtejszym szkolnictwem mniejszościowo-niemieckim. Pan Ascarato przybywa jako gość rządu polskiego.

Według dotychczasowych wiadomości p. Ascarato nie zamierza odwiedzić Śląska Opolskiego.

Rokowania litewsko-polskie.

Warszawa. (PAT.) W Warszawie i w Kownie rozpoczęły się rokowania o ułożenie stosunków sąsiedzkich między Litwą a Polską.

W Kownie obraduje polsko-litewska komisja nad sprawami politycznymi jak zawarcie polsko-litewskiej umowy o wzajemne niezaczepianie się i o wprowadzenie rozjemstwa w sprawach spornych.

W Warszawie obraduje polsko-litewska komisja nad uregulowaniem komunikacji osobowej i towarowej między Litwą a Polską.

Przed polskim lotem do Ameryki.

Paryż. (PAT.) Lotnicy majorowie Kubala i Idzikowski po odbyciu na lotnisku Villacoublay kilku próbnych lotów na płatowcu z nowym silnikiem, w czasie których osiągnięto zadowalające rezultaty, przylecieli dziś rano na lotnisko w Le Bourget, skąd nastąpi ostateczny odlot do Ameryki.

Pożar łazienek weneckich.

Tryjest. (AW.) W wielkich zakładach kąpielowych Lido włoskiego miasta Wenecji, wybuchł groźny pożar, który ibrócił cały zakład w perzynę. Teatr i liczne sklepy zostały spalone. Strat w ludziach nie było. W całej okolicy wybuchła w hotelach panika, ponieważ niżej położone hotele były zagrożone. Gaszenie pożaru było b. trudne i dopiero po długich usiłowaniach udało się straży ogniowej na łodziach motorowych zapobiec rozszerzeniu się ognia. Przy gaszeniu brała także udział milicja faszystowska.

Straszna ulewa w Japonji.

Londyn. (AW.) Z Tokio nadchodzą wiadomości, że zachodnia Japonja nawiedzona została katastrofalną ulewą, która spowodowała groźne spustoszenie. Dotychczas naliczono 30 ofiar, ale zachodzi uzasadniona obawa, że ofiar jest kilkaset. W obszarach zala-

nych zostało zburzonych przeszło 7.000 domów, a bezdomnych jest 100.000 osób. Wskutek wylewu rzek wszystkie połączenia na zalanych obszarach są przerwane.

Z procesu donieckiego.

Moskwa. (WTB.) W procesie donieckim, prowadzonym przez sowiety przeciw inżynierom donieckich kopalń węgla o sabotaż i kontrrewolucyjne dążenia, główny prokurator wniósł o karę śmierci na 21 oskarżonych z 53 wszystkich oskarżonych. Domagał się on mianowicie kary śmierci na 5 inżynierów i 3 techników za przemysłowy sabotaż oraz na 2 członków kierowniczych moskiewskiego i 11 członków kierowniczych charkowskiego ośrodka kontrrewolucyjnego.

Nobile spieszy na ratunek załogi „Italji”.

Gen. Nobile, skoro tylko przybył na pokład statku „Citta di Milano“, natychmiast zwrócił się do rządu włoskiego z prośbą o zezwolenie mu na urządzenie ratunkowej ekspedycji. Rząd sprzeciwił się narazie prośbie gen. Nobile, a to z powodu jego niepomyślnego stanu zdrowia.

Obecnie jednak, ponieważ w stanie zdrowia Nobile nastąpiła znaczna poprawa, rząd włoski zezwolił mu wziąć udział w ekspedycji ratunkowej.

Skoro tylko warunki atmosferyczne na to pozwolą, wyruszy gen. Nobile z majorem Maddaleną i Penzo w poszukiwaniu za pozostałą załogą „Italji”.

Teatr Polski w Katowicach

„Fenomenalna umowa”.

W niedzielę, dnia 1 lipca o godz. 7,30 wieczór odegrana będzie tryskająca humorem sensacyjna farsa amerykańska pełna przekomicznych sytuacji, która wywołuje huraganowe salwy śmiechu i ogólny entuzjazm rozbawionej publiczności p. t. „Fenomenalna umowa”. Bilety do nabycia w kasie Teatru. Tel. 24.48.

Przedstawienie dla Skarbofermu.

W poniedziałek, dnia 2 lipca o godz. 7,30 wieczór odbędzie się w Król. Hucie w sali hotelu Hr. Reden przedstawienie zakupione dla swoich pracowników przez dyrekcję Skarbofermu. Odegrana będzie legenda śląska J. Nikodema Jaronia p. t. „Konrad Kędzierzawy”.

„Śluby Panieńskie”.

Zespół dramatu pod kierunkiem reżyserskim p. W. Kuncewicza pracuje nad przygotowaniem komedji Aleksandra Hr. Fredry „Śluby Panieńskie”.

Repertuar.

Niedziela, dnia 1 lipca „Fenomenalna umowa”.

Z całego świata.

Samochodem z Indji do Anglii.

Niezwykłej podróży samochodem dokonali kpt. Coleman i mjr. Sinolair, przebywając 7000 mil angielskich pomiędzy Indjami a Anglią.

Samochód marki Morrissa 15—19 HP. w ciągu tej długiej drogi po bezdrożach azjatyckich i wschodniej Europy ani razu się nie zepsuł.

Podróż jednak trwała dość długo, bo od połowy lutego aż do końca maja.

Sztuczne wyspy na oceanie.

Przed kilku dniami zawarto w Ameryce umowę w sprawie wybudowania pierwszej pływającej wyspy na Oceanie Atlantycznym, mającej służyć jako schronisko dla samolotów, które będą utrzymywały stały ruch napowietrzny między Ameryką a Europą. Wy-

spa taka ma kosztować 2½ miliona dolarów czyli około 22 milionów złotych, a ma ich być 7 w odległości 325 mil jedna od drugiej. Każda ma mieć długości 1200 stóp, a szerokości 400 stóp. Wedle zawartej umowy pierwsza wyspa ma być gotowa do użytku w lutym roku następnego, a znajdować się będzie w odległości 500 mil od Nowego Jorku. Pierwszego lotu między Nowym Jorkiem a tą wyspą ma dokonać pewien lotnik francuski. Każda z tych 7 sztucznych wysp, przytwierdzonych do ziemi pod wodą będzie zaopatrzona w stację radiową, urząd badający stosunki powietrzne i zapas benzyny. Poza-tem istnieje zamiar wybudowania na tej wyspie pływającej hotelu, dla wycieczkowców amerykańskich. Nie mniej jak 120 wielkich statków powietrznych ma służyć do przewożenia ludzi mających po temu ochotę, czas i pieniądze. Zwłaszcza tych ostatnich będzie trzeba posiadać wiele, bo takie przejażdżki będą drogimi. Tylko w Ameryce mógł powstać taki pomysł, bo tam nie brak milionerów.

Żadza przygód zaprowadziła dobrowolnie milionera do więzienia, a po wybitciu kilku zębów do szpitala

Syn milionera nowojorskiego 32-letni Harry Taylor zapragnął poznać warunki życia w więzieniu, ale nie mogąc się dostać legalnie, zamierzonego celu dopiął za pomocą podstępów.

Zakupił sobie drabinę z lin i dostał się po niej do magazynu, gdzie przechowywano kaftany więzienne. Przebrawszy się, przeczekał w magazynie noc, a nad ranem wmiszał się w grupę więźniów wyprowadzanych przez dozorcę do roboty.

Trudno sobie wyobrazić zdumienie dozorców, gdy spostrzegli, że mają o jednego więźnia więcej. Z zamieszania skorzystał jeden z niebezpiecznych włamywaczy, który miał odsiedzieć 12 lat i uciekł.

Tą drogą młody milioner uzyskał możność rozpoczęcia swych studiów nad życiem więziennym.

Niedługo wszakże trwała ta sielanka. Pewnego dnia przystąpił do Taylora włamywacz o herkulesowej sile i zażądał, by ten wypowiedział się, kto z więźniów jest pierwszym pod względem znaczenia i powagi. Taylor wskazał na pewnego boksera, za co otrzymał takie cięgi, iż stracił kilka zębów, że musiał pójść do szpitala.

Nadzwyczajna inteligencja słonia.

W nowojorskim ogrodzie zoologicznym prowadzone są obecnie nader interesujące badania nad intelektualnymi zdolnościami poszczególnych gatunków zwierząt. Okazuje się, że wbrew powszechnemu mniemaniu czworonogi słoń zdradza bez porównania więcej rozumu, aniżeli czwororeka małpa, rozumu, doskonale posługującego się nie tylko mechaniczną pamięcią, ale i pewną logiką. Słoń Gounda wytresowany został w tak świetny sposób, że podana mu moneta potrafi włożyć do specjalnej skrzynki i dzwonić później na strażnika, by mu dał w zamian za te pieniądze jakieś smakołyki. Zauważono jednak, że, jeśli szczodrość publiczności zawodzi, Gounda sięga do skrzynki, wyjmując stamtąd pierwszą lepszą sztukę bilonu, rzuca ją gapiom, otaczającym jego klatkę, otrzymuje ją z powrotem, i znów wkłada do swojej „skarbanki“ i uważa się wówczas za uprawnionego do dzwonięcia na poczęstunek. By uniemożliwić mu popełnianie takich szwindli, zamknięto skrzynkę, pozostawiając w niej bardzo małą tylko szczelinę, przez którą trąba słonia absolutnie nie była w stanie się przecisnąć. Jakież było jednak zdumienie dyrektora, gdy po pewnym czasie okazało się, że Gounda energicznie dzwoni, wpuściwszy uprzednio przez mały otwór 10-centówkę, choć przed klatką nie było żywej duszy. Tajemnica się wykryła: słoń nie wszystkie monety umieszczał w skrzynce, pewien ich bowiem zasób trzymał w ukryciu, chowając „oszczędności na czarną godzinę”.

O! murzynek płacze mały,
Ze jest czarny a nie biały,
Na to małpka zwinna, śmiała,
„Alborila“ mu podała.

Wnet się kąpie, mydli cały,
Nasz murzynek czarny, mały,
Szyję, głowę, koło uszek,
I już zbiełał mu sam brzuszec.

A o! teraz cały biały
Nasz murzynek miły mały,
I radośnie wyskakuje,
Ze „Alboril“ tak skutkuje.

Program radiowy.

Niedziela 1 lipca.

Katowice, fala 425 m.: 10,15 Transmisja nabożeństwa z katedry Poznańskiej — 12,00 Sygnał czasu, komunikat lotn.-meteor. oraz hejnał z wieży Marjańskiej w Krakowie — 12,15 Odczyt: „Znaczenie zlotów sokolstwa polskiego na Śląsku”, wygłosi prof. dr. Wolańczyk — 16,00 Odczyt religijny: „Ojczyzna ze stanowiska chrześcijańskiego”, wygłosi ks. dr. Rosiński — 16,20 Pogadanka z działu: „Ogrodnik śląski”, wygłosi p. Wł. Włosik, kierownik Wydziału Ogrodnictwa Śląskiej Izby Rolniczej — 16,40 Odczyt z cyklu: „O wyrobie wina domowego”, „O zużytkowaniu odpadków przy wyrobie wina”, wygłosi inż. L. Spiss — 17,00 Audycja literacka z udziałem p. Tadeusza Bocheńskiego. W programie fragmenty z dzieł A. Mickiewicza, J. Słowackiego, H. Sienkiewicza oraz E. Żegadłowicza i E. Słoińskiego — 18,30 Rozmaitości — 18,50 Transmisja odczytu z Warszawy — 19,15 Odczyt: „O radjofonii”, wygłosi dr. Karol Polittowski — 19,40 Odczyt: „Ze świata — odkrycia, zdarzenia, ludzie”, wygłosi inż. Stanisław Nitsch — 20,15 Transmisja koncertu wieczornego z Warszawy — 22,00 Sygnał czasu oraz komunikaty: lotn.-meteor., PAT i sportowy — 22,30 Transmisja muzyki tanecznej.

Poniedziałek 2 lipca.

Katowice, fala 425 m.: 16,40 Komunikat Polskiego Związku Zrzeszeń Gospod. Woj. Śląsk. i Strażactwa Śląskiego — 17,00 Transmisja audycji dla dzieci z Warszawy — 17,25 Odczyt: „Współczesne malarstwo polskie — Jacek Malczewski — Cz. I. — wygłosi dr. E. Łepkowski — 18,00 Transmisja muzyki tanecznej — 19,00 Rozmaitości — 19,30 Odczyt z cyklu: „Skarbowość państwowa”, wygłosi dr. Michał Bielak, naczelnik Wydz. Skarbowego Woj. Śląsk.

19,55 Lektura w języku francuskim — 20,30 Koncert międzynarodowy. Transmisja z Pragi — 22,00 Sygnał czasu oraz komunikaty: lotn.-meteor. i PAT.

Sprawy towarzystw.

Rozdzieln-Szopienice. Miesięczne zebranie Tow. śpiewu „Wyspiański” odbędzie się w sobotę, dnia 30 czerwca b. r. wieczorem o godz. 7.30 w lokalu p. Paszka (ul. Hutnicza). Po zebraniu wesola pogadanka. Goście mile widziani. O pewne i punktualne przybycie uprasza Zarząd.

Wesoly kącik.

Srebrne wesele.

— Wiesz, mężusiu, że w tym miesiącu wypada 25-ta rocznica naszego ślubu.

— A więc zaczekajmy jeszcze 5 lat i będziemy mogli obchodzić od razu rocznicę „trzydziestoletniej wojny.”

Złośliwość.

— Wczoraj otrzymałam trzy oświadczenia o moją rękę.

— Pewnie od tego jąkały, Zygmunta, który każde słowo trzy razy powtarza.

PRACOWITO ŚĆ.

— Wypłukałeś łazki?

Kupiec do swego ucznia;

— Wypłukałem

— Dobrze. A teraz nie siedź darmo, tylko chwytaj muchy i przylepiaj na papier lejowy, który jest wystawiony za oknem dla reklamy. Nie próżnować! Praca człowieka uszlachetnia!

Z sali sądowej.

Niebezpieczni włamywacze.

W marcu rb. do mieszkania zarządzającego placem tenisowym w Katowicach p. Bittnera wkradli się złodzieje. Sprawa z wykryciem sprawców tej kradzieży przeciągnęła się aż do maja rb., kiedy to przypadkowo dwaj wywiadowcy policyjni przytłapali przy włamywaniu się do składu Nowakowskiego w Katowicach kilku włamywaczy. Była to ta sama szajka, która dokonała kradzieży u Bittnera. Sąd powiatowy w Katowicach dnia 27 czerwca rb. skazał uczestników tych kradzieży Białasa Jerzego na 2 miesiące i 2 tygodnie więzienia, Henryka Białasa na 6 tygodni więzienia, osk. Wilhelma Wygasza na 1 rok i 1 miesiąc więzienia, zaś osk. Pawła Wygasza i Czernetzkiego Ewolda na 6 tygodni więzienia, osk. Urbańczyka Piotra na 3 miesiące więzienia. (W. K.)

Amator kapeluszy.

Do Katowic w maju rb. przybył z Łodzi niejaki Hasenritter Antoni, aby zaopatrzyć się w kapelusze. W tym celu zaszedł do firmy Kościelniak i zażądał najlepszych kapeluszy. Wybrałszy sobie 5 sztuk marki Borsalino, Hasenritter korzystając z nieuwagi sprzedawczek, ukrył jeden kapelusz pod płaszcz. Manewr ten zauważyła trzecia sprzedawczka i sprawcę kradzieży przytrzymała. Na rozprawie sądowej przed sądem powiatowym w Katowicach dnia 27 czerwca rb. oskarżony do winy się przyznał. Sąd wobec skruchy oskarżonego skazał go tylko na 3 miesiące więzienia. (W. K.)

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik” spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula w Król. Hucie.

Bilans za rok 1927.

	Aktywa			Pasywa	
	zł.	gr.		zł.	gr.
Gotówka	1128	86	Hipoteki	12307	40
Weksle	4600	—	Udziały	1632	—
Nieruchomość	12278	69	Depozyta	1894	37
Inwentarz	628	62	Fundusz rez.	2643	46
			Czysty zysk do dyspoz.	158	94
			Waln. Zgr.	158	94
	18636	17		18636	17

Liczba członków:

Z roku 1926 na rok 1927 przeszło 313

W roku 1927 nie przystąpił . . . . . —

Razem 313

W roku 1927 wystąpiło 1

Na rok 1928 przechodzi członków 312

Świętochłowice Woj. Śl., dnia 30 czerwca 1928.

Górnośląski Bank depozytowy Oberschlesische Depositenbank
spółdzielnia z odpowiedzialnością nieogr. w Świętochłowicach
Schafflik. Swoboda. Burek.

Ogłoszenie.

Sąd Powiatowy w Tarnowskich Górach uchwałą z dnia 10 maja 1928 r. — 1. R. Sp. 22 — rozwiązał Spółdzielnię Spożywczą dla Tarnowskich Gór i okolicy w Tarnowskich Górach Sp. z o. odp. i ustalił likwidatorów Norberta Lubosa oraz Stefana Kęsego z Tarnowskich Gór.

Pomyśli art. 76 ustawy o spółdzielniach ogłasza się rozwiązanie wymienionej Spółdzielni i wzywa się równocześnie wierzycieli do natychmiastowego zgłoszenia ich roszczeń na piśmie ew. ustnie w biurze Spółdzielni od godz. 18 do 19. z wyjątkiem niedziel i świąt.

Tarnowskie Góry, Nowy Rynek 2,
dnia 14. 6. 1928 r.

Likwidatorzy Spółdzielni Spożywców
dla Tarnowskich-Gór i okolicy

Sp. z o. odp.

Norbert Lubos. Stefan Kęsy.

Czytelnicy!

Przy zakupie towarów
powlóujecie się na ogłoszenia
w naszej gazecie

CZYTELNICZY!

Ważne uroczystości
rodzinne:
Zareczyny, zaślubiny,
wesela srebrne i złote,
wspomnienia, pośmiertne
ogłoszenia w nasz. gazecie

Na raty

raty miesięczne Zł 20.—
pierwsza wpłata Zł 40.—
i za gotówkę kupuje się

rowery

najtaniej w firmie

„Columbus”
skład rowerów
właśc.

Jan Sobierajski
Poznań
ul. Wrocławska 15.
Cenniki gratis!

Dom mebli!

Wielki wybór

kompletnych pokoi, jadalni,
sypialni i pokoi męskich,
kuchni i meble pojedyncze.

Garnitury klubowe kryte skórą i gobeliną
t. s. wszystkie inne wyroby wyszycelane.

Najniższe ceny!

Również na raty!

W. Nogliński

Katowice

ulica Marszałka Piłsudskiego 10.

MEBLE

stylowe, oraz pojedyncze wszelk. rodzaju, kompletne kuchnie, garnitury klubowe, salonowe, kanapy, otomany materace, poleca najtaniej

WARSZAWSKI SKŁAD MEBLI
Katowice, ul. Młyńska 5.
Król. Huta, ul. Wolności 1.

Każdy Polak powinien pisać poprawnie (ortograficznie): uczcie się więc listownie polskie piśmowni. Kursy buchalteryjne prof. Sekułowicza, Warszawa, Żórawia 42. Żądacie prospektów.

Dom z sklepem i placem pod budowę do sprzedania. Skład jakoteż pomieszk. wolne dla nabywcy. Cena 35.000 zł. Zgłoszenia ul. 3 Maja 30, Szarlej.

Mydłem wyrabianem z roślin —

z drogich zamorskich tłuszczów roślinnych, oraz z aromatycznej francuskiej i amerykańskiej żywicy — jest słynne mydło „Kollontay z pralką”; jego przyjemny zapach, oraz obfita glicerynowa pianka, nadaje błękitnie ten sam miły zapach. Mimo to mydło „Kollontay z pralką” nie jest drogie, szkoda więc doprawdy wydawać pieniądze na coś innego. Dajcie lepiej, Szanowne Panie, zaoszczędzony grosz swym dzieciom. A jeżeli mydło „Kollontay” Panie zadowolili, wówczas proszę wypróbować także doskonały i tani proszek mydlany „Boraxil” (pod gwarancją bez tlenu i chlorku), co Szanownym Paniom da znowu możliwość dalszego oszczędzania. Do namaczanla bielelizny używajcie zawsze „Kollontay’a sode do bieleńia”.

Mydło KOLLONTAY z pralką patent

Złoty medal na Wystawie w Katowicach 1927. Jedyń wytwórca: Eryk A. Kollontay, Fabryka chemiczna Katowice—Brynów.

Johannisbad (Czechosłowacja).

Gastein w Riesengebirge.

Dawno słynna miejscowość kąpielowa wśród gór lesistych; klimat podalpejski; gorące źródła o ciepłe 29,6 stopni, radioaktywne. Świetne wyniki leczenia systemu nerwowego, nerwozy, neurastenji, okulawienia, tabesu, wątroby, reumatyzmu, choroby bązowej, chorób kobiecych, skórnych.
Wielka spacerowa ogrzewana hala.
2 do 3 koncertów dziennie.
Sezon od 15 maja do 15 września.
Prospekty darmo wysyła Kurkommission Johannisbad (Böhmen).

W niedzielę, dnia 1-go lipca 1928 roku

Zlot Sokolstwa Dzielnicy Śląskiej

w Król. Hucie na Stadjonie

O godz. 11 połowa msza św. Następnie pochód i defilada. O godz. 15 publiczne występy